

Sotsiaalkaitseministri 11.12.2023 käskkirjaga nr 163 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Mitmekülgse abivajadusega lastele teenuste väljatöötamine ja arendamine“ muutmise eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus

Toetuse andmise tingimuste (edaspidi TAT) muudatusega vähendatakse eelarvet kokku 713 626 euro võrra suunatakse REARMi (*ehk kaitsekuludesse*) ja pikendatakse abikõlblikkuse perioodi 2028. aasta lõpuni. Sellest tingitult korrigeeritakse toetatavaid tegevusi ning nende eelarvet. Näitajate sihttasemete saavutamist abikõlblikkuse perioodi pikendamine ei mõjuta.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Margot Maisalu (tel 5243827, margot.maisalu@sm.ee), laste ja perede osakonna peaspetsialist Alice Juurik (tel 5911 0732, alice.juurik@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (tel 626 9128, piret.eelmets@sm.ee).

Märkused

Seletuskirjas on kirjeldatud ainult eelnõus nimetatud TAT muudatusi.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses, võrreldes kehtiva TAT-ga andmete kogumises muudatusi ei ole.

II. TAT muudatuste sisu

Punktiga 1 asendatakse avalehel aasta 2027 aastaga 2028 ning pikendatakse TAT punktis 2.1.5 abikõlblikkuse perioodi ühe aasta võrra kuni 2028. aasta lõpuni. Pikendamine on vajalik, et tagada TATis kavandatud tegevuste elluviimist vähendatud eelarve tingimustes, mis ei mõjuta projekti tulemuste saavutamist.

Punktiga 2 vähendatakse TAT eelarvet (kehtiv abikõlblike kulude summa on 6 428 571 eurot) kokku 713 626 euro võrra, millest ESF+ toetus on 499 538 eurot ja riiklik kaasfinantseering 214 088 eurot. Eelarve vähendamine on tingitud Vabariigi Valitsuse otsusest suunata täiendavad vahendid kaitsekulude katteks.

TAT eelarve on muutmisjärgselt kokku 5 714 945 eurot, millest ESF+ toetus on 4 000 461 eurot ja riiklik kaasfinantseering 1 714 483 eurot.

Punktiga 3 seatakse elluvijale kohustus esitada rakendusüksusele makse saamise aluseks olevaid dokumente ja tõendeid kord kuus, kui varasemalt oli võimalik seda teha ka kord kvartalis. Muudatuse põhjus on vajadus väljamakseid kiirendada, et aidata kaasa maksetega seotud eesmärkide saavutamisele.

Punktiga 4 sätestatakse, et lõpparuandes puuduste mitteesinemise korral kinnitab rakendusüksus lõpparuande ning jääb ära sellele eelnev rakendusasutuse kooskõlastus.

Punktiga 5 asendatakse lisa 1 „TAT eelarve kulukohtade kaupa“ ja lisa 2 „TAT tegevuste detailne kirjeldus“ uute lisadega. Uued lisad on täiendatud vastavalt tekkinud vajadustega ja kooskõlla viidud TAT muudatusega (kogu eelarve vähenemine, abikõlblikkuse perioodi pikendamine, 2026. aasta detailne tegevuskava ja eelarve).

Punktiga 6 nähakse ette, et muudatused jõustuvad alates 2026. a algusest, sest mh kinnitatakse 2026. aasta tegevuskava.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

IV. TAT muudatuste mõju

Eelarve vähendamise tagajärjel ei jäeta ühtegi olulist sihtgruppidele suunatud tegevust ära, kuid vähendatakse tegevuste mahtu täiendavate arendustegevuste arvelt (nt analüüsid jms).

TAT abikõlblikkuse perioodi pikendamisel on positiivne mõju, sest see võimaldab peale katseprojektide läbimist teha vajalikke kohandusi (parandada juhendmaterjalide tõlkeid, arendada supervisioonisüsteeme) ja koolitada laiemat võrgustikku spetsialiste sekkumist rakendama, eesmärgiga tagada laste ja perede vajadustele vastav integreeritud süsteem. Abikõlblikkuse pikendamine on vajalik ka selleks, et toetada rehabilitatsiooniteenuste korralduse muudatusega seotud lahenduste rakendamist, et pakkuda paremini integreeritud ja vajaduspõhist abi peredele, kus kasvab mitmekülgse abivajadusega laps. Kuna kavandatavad teenuste korralduse muudatused jõustuvad 2027. aasta lõpus, on 2028. aastal vajalik muutunud korralduse rakendamise toetamine ning laste ja perede vajadustest lähtuvalt täiendavad arendustegevused.

V. TAT muudatuste jõustumine

Käskkirja rakendatakse alates 1. jaanuarist 2026. a.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Riigi Tugiteenuste Keskusele, Euroopa Komisjonile ja ühtekuuluvuspoliitika 2021–2027 rakenduskava seirekomisjonile ning arvamuse avaldamiseks Sotsiaalkindlustusametile, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele ja Tervise Arengu Instituudile.